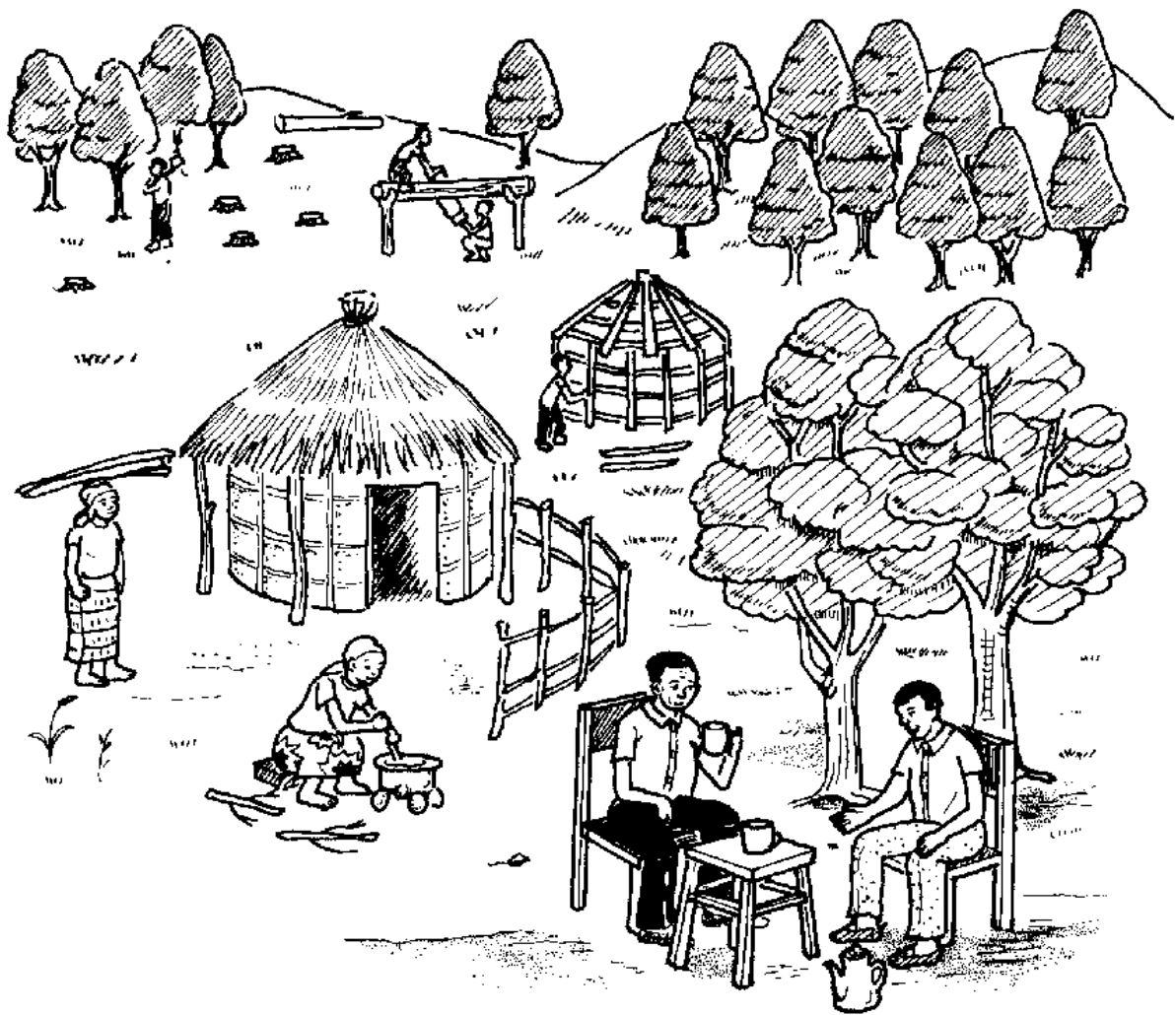


# Án Faasqathá Sqisqíágú





# Án Faasqathá Sqisqíágú

First Edition

This Booklet is a product of the  
Benishangul-Gumuz Language Development  
Project, which is a joint project between:

**Education Bureau,  
Bureau of Culture & Information**  
Benishangul-Gumuz National Regional State

P.O.Box 64

Assosa

and

**SIL Ethiopia**

P.O.Box 2576

Addis Ababa

English title: **Lets Plant Trees**

Language: **BERTHA / FUNJ** in Ethiopia and  
Sudan

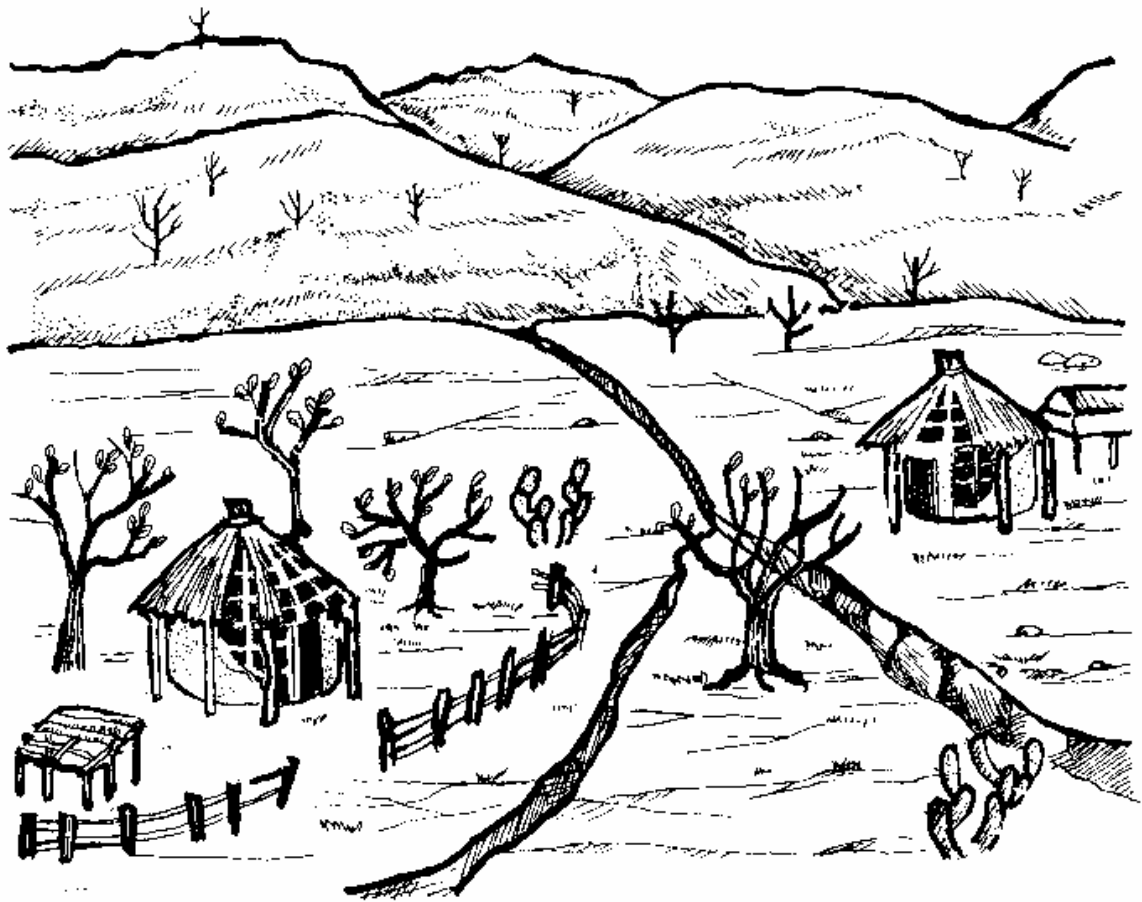
Written by Godfrey Kipsisey  
Translated by Lukman Abdulkqadir

Illustrations: Naoko Furuya

First edition 2005, by **SIL**, P.O. Box 2576,  
Addis Ababa, Benishangu-Gumuz Language  
Development & Non-formal Education Project

©BTL, 1993

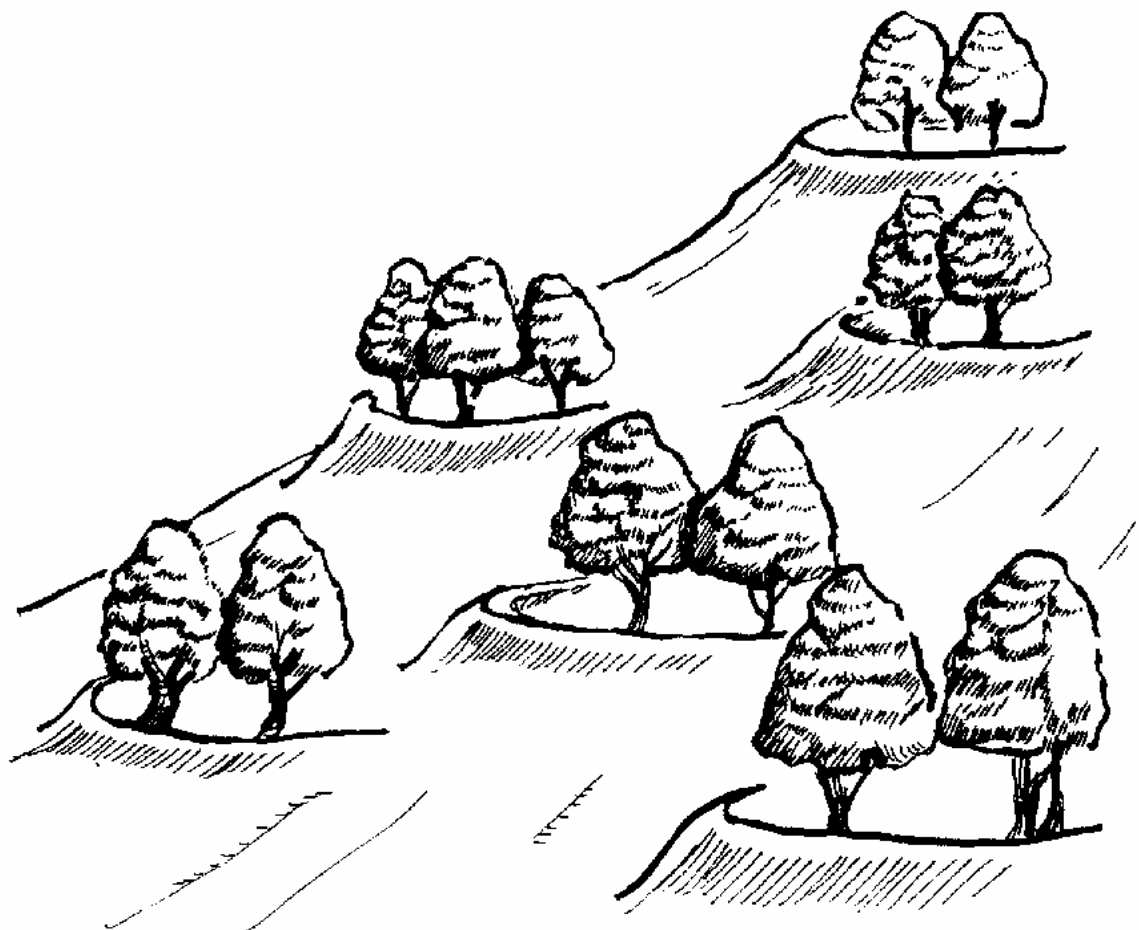
Copyprinted by  
**SIL**  
P.O. Box 44456  
Nairobi



Má ñgó dqokqothiñá maabí dqoñondí, méré roothañgóqí áshan gábúl, sqákqa alú kqíllíñ má álu shaabá thá sqísqíágu. Méré máthí pqulá ñgó fírí hulí u buligú zié gábul. Walá míthil gíñ zié múngúnuñ dqethégú. Nánóqí

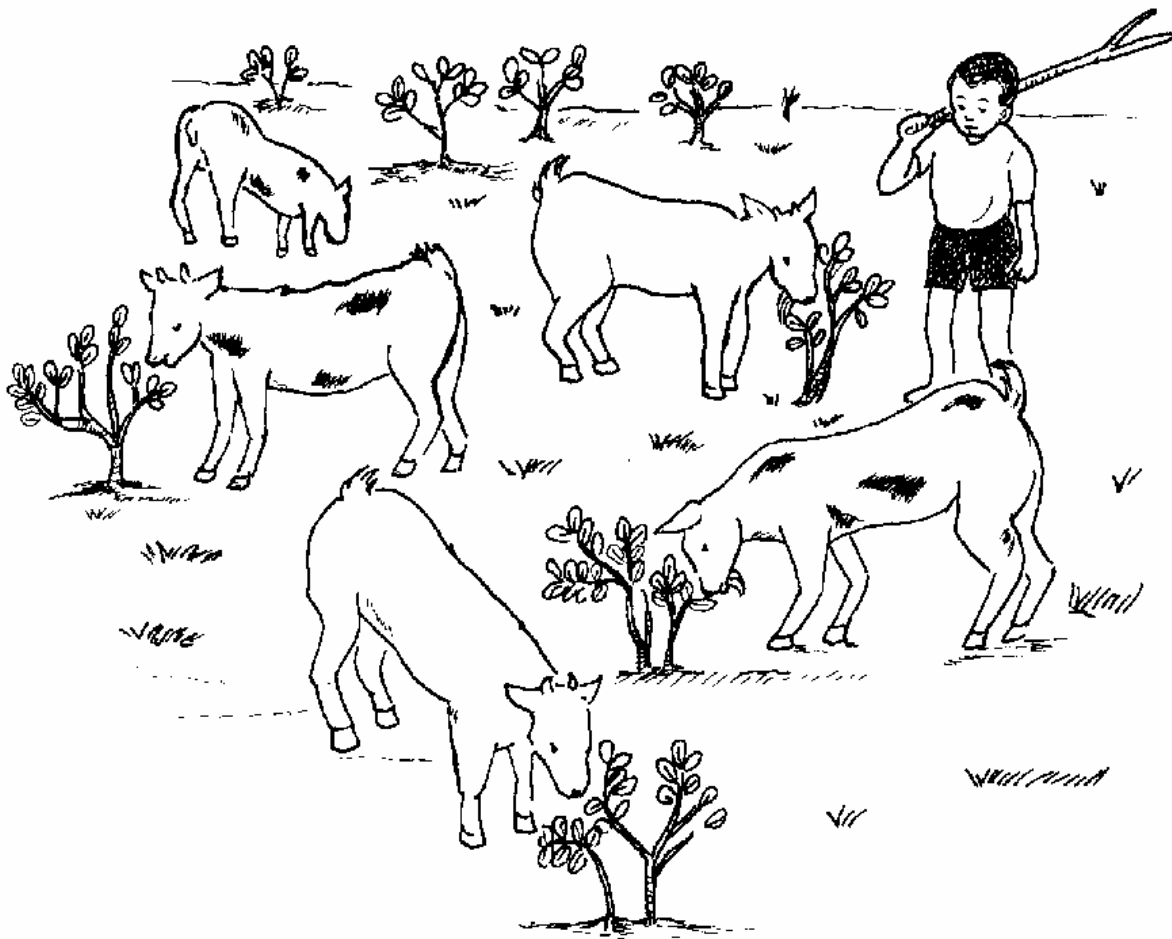
sqíkqagané na gíñ zíí shúgo mbá  
hásabithañóne?

## Dámí sqákqa áshardida alú



Mín mbá dqokqothiño maabí dqonondí dqukqúnúñálo sha sqisqía, á méré rotha ñgó ashán sqisqíagú pqishí u annúfáqá sqisqió méré kqéera ñgó hu. Sqisqíagú dámí sqákqa alú min alú feetha thá firi ábuuná u thá bubaani. Ruubá shábi sqakqa gundí má álé pqarné alú min ró dqoñondí. Áfíli buurá sqakqa alú ma dqukqúnúñ.

## Thiñthiña gíñbúúshu



Sqisqíágú u áthaasqa pqishí maabí mbá seqiñ thaañéqí, merere u miagú. Miagú sqisqíá dquguriñí u áthaasqa ñinéñ thiñi márez. Sqisqíá ma álu tqeená na buá kqedqegú pqishí álé áthiñthiña thañ. Thá amoozó, assáqá mbá hoshal áñ mín mbá kqodi ñééra.



## Hoshohoñá sqaqí



Sqisqíá duudú mbá mulé, daa ampqusqáñgañ u azzíbila álé rísqá zíli thayú míthil amúhulé u albún. Mbálo na duudu gádarlá álé gía ma hoshohoñá sqaqí. Mbálo nággási ñgó assamád alú na shibilá kqedqe min thá ássugú. Mbále áné ádqanthiña gíñ thíkqíño gáfáqathi.

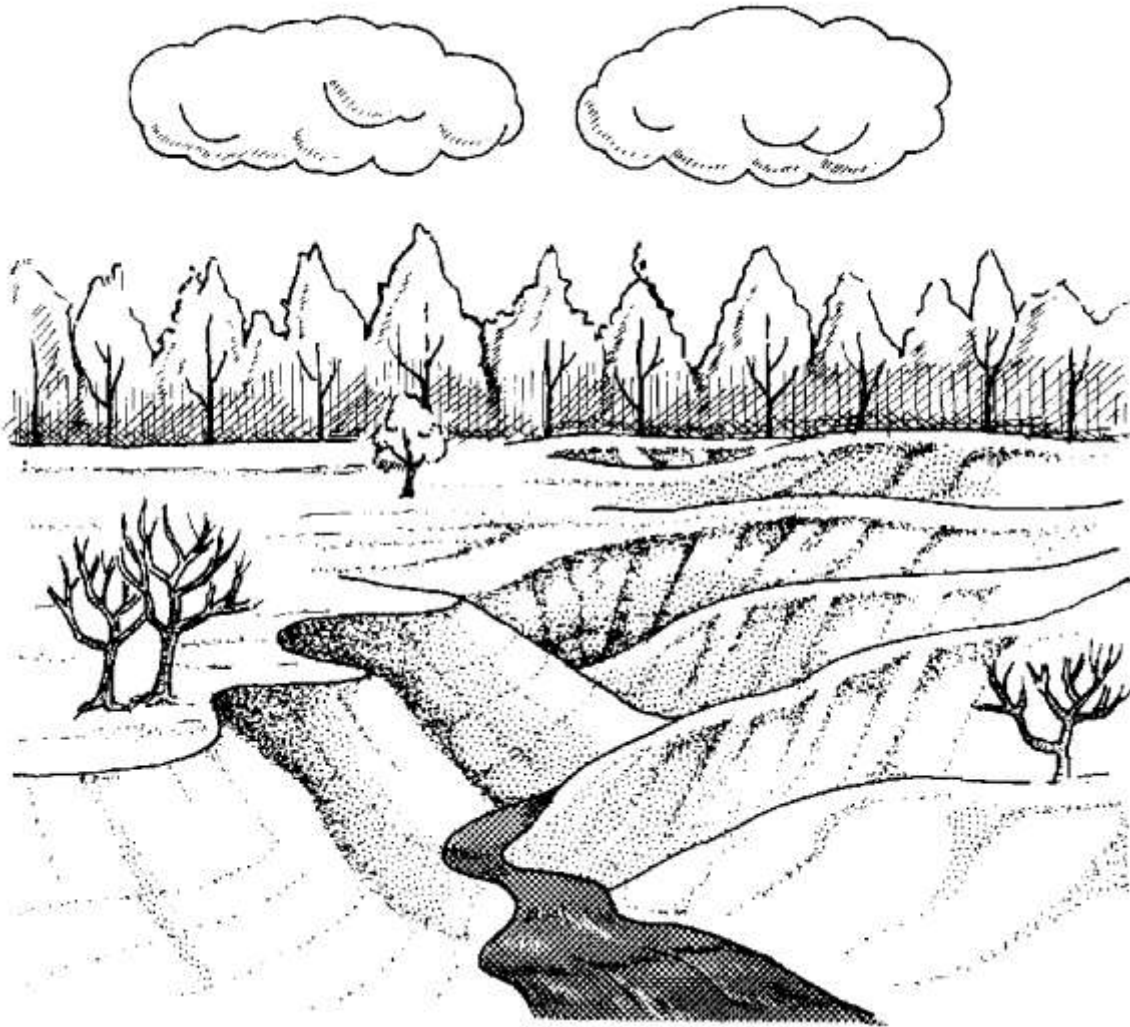
## Sqisqíá u gíñ fasqilá na riirisq



Sqisqíágú ma rússaqi min 4-5 mítir áné squríñuqigú thá zílí ma pqaali álé thá russa níníyú. Míthíleqí amúhulé u dqapqarí risqílágú thá sqísqíá rússaqi níníyú. Sqisqíá gii áré míthil almánga u álbabáya risqílágú thá almózale. Sqisqíá sqikqí ma addará áné pqara búmbani-aré, álé fúlá u álé thiña. Múñgúnuñgú

míthil albún fédqi sqisqíá ma ingishúr maré thá gundi.

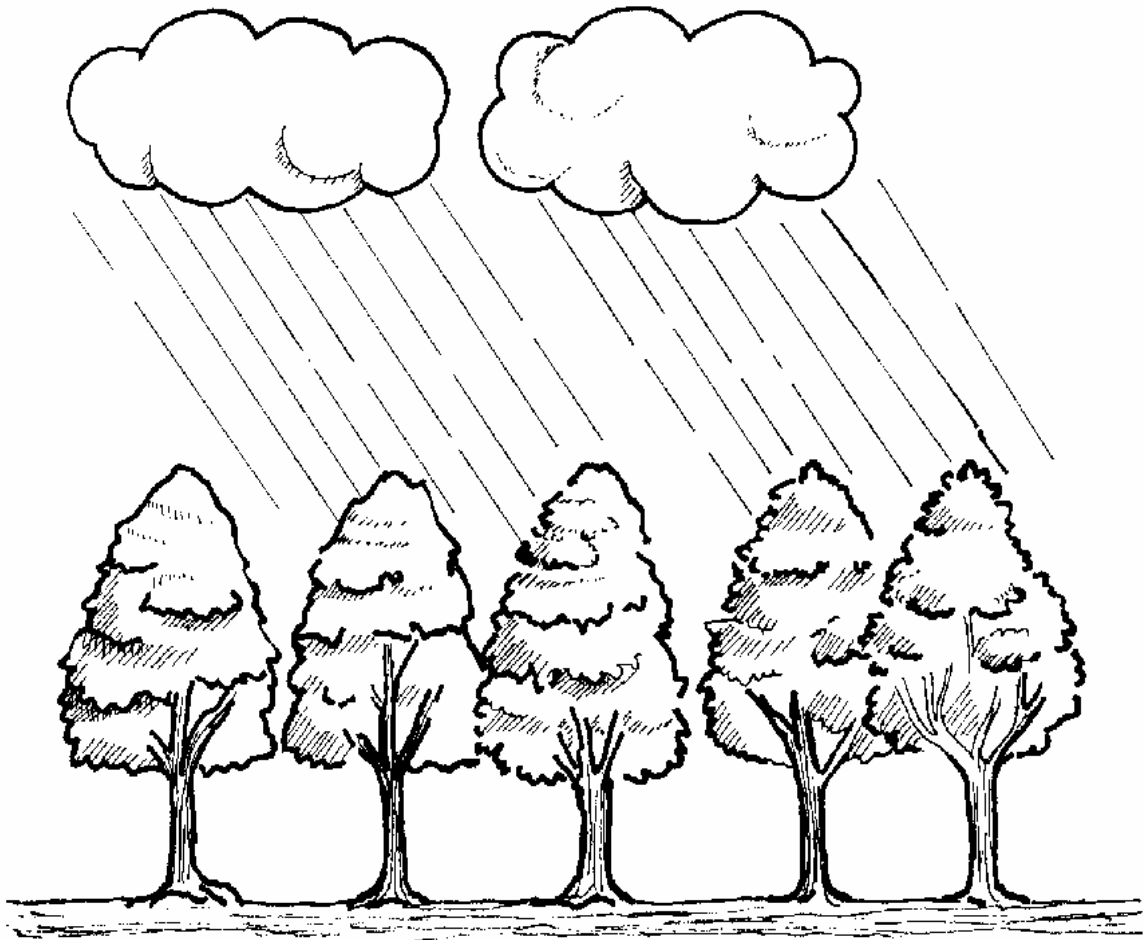
## Sqisqíágú dám fir-alú



Sqisqíá fiilígú pqadí sqakqa thá áné hórá míhil ahámbo. Mín mbá bídí ró sqisqíágú pqadí sqakqa sha áné squnthíña fir-alú. Ñínénno na fíri buní áné ábutha thá buliuwéqí walá ma sqisqíá ziaqí. Añá mbá shar sqísqiagú, ró-firi

buní thá ázole máálé gísqi sqakqá shorú mbá  
mili.

## Sqisqíágu hadqi ró



Sqisqíá ruubógú maré squnthíñ firi mín thá sqakqayú u á maré ádqafara duuduyú tháñ. Áné ádqashiña alháwá zíqí thá shoréqí sqisqíá tha alú. Áné ádá horá ma agúúru mbá ádí bídí ma ró baalá shugoqí. Ruuba fúl shoorá pqishí álú káne thuthéqí.

## Alháshab u sqisqíá fúllá



Sqisqíágú daa alháshab u giilá shúl tháñ. Alháshab giilá ma dqáñí thañthañéqí ma alkúrsi, atqarabésa u mañgífa. Alqíddálogú álé shibilaalú, áné thíkqa fudá. Sqisqíá fúllá na shaará kqedqe namu añ kqíllíñ ashán maabí kqikqiriñá sqisqíá-alúgú walá ma fasqi márez káne.

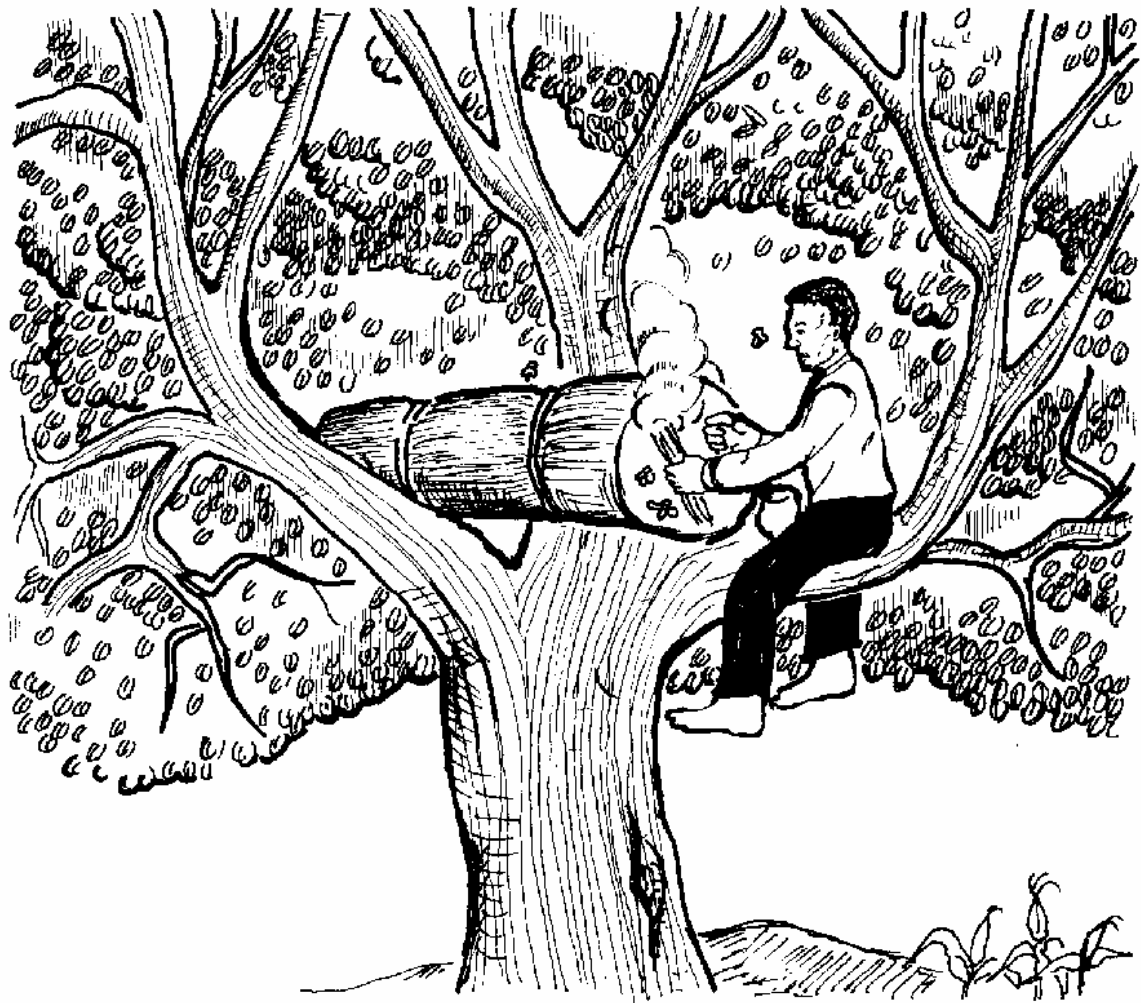
## Sqisqíá ma addáwágú



Sqisqíáñgúnuñ u áhaasqa daa sqisqíaqiñ álé ábada badqíñgíñá námugalá tháñ. Maabí dqoñondí thá alhíllaú madi áñ undigú tha ándi sqisqíágú mbá ábadqi badqíñgíñ.

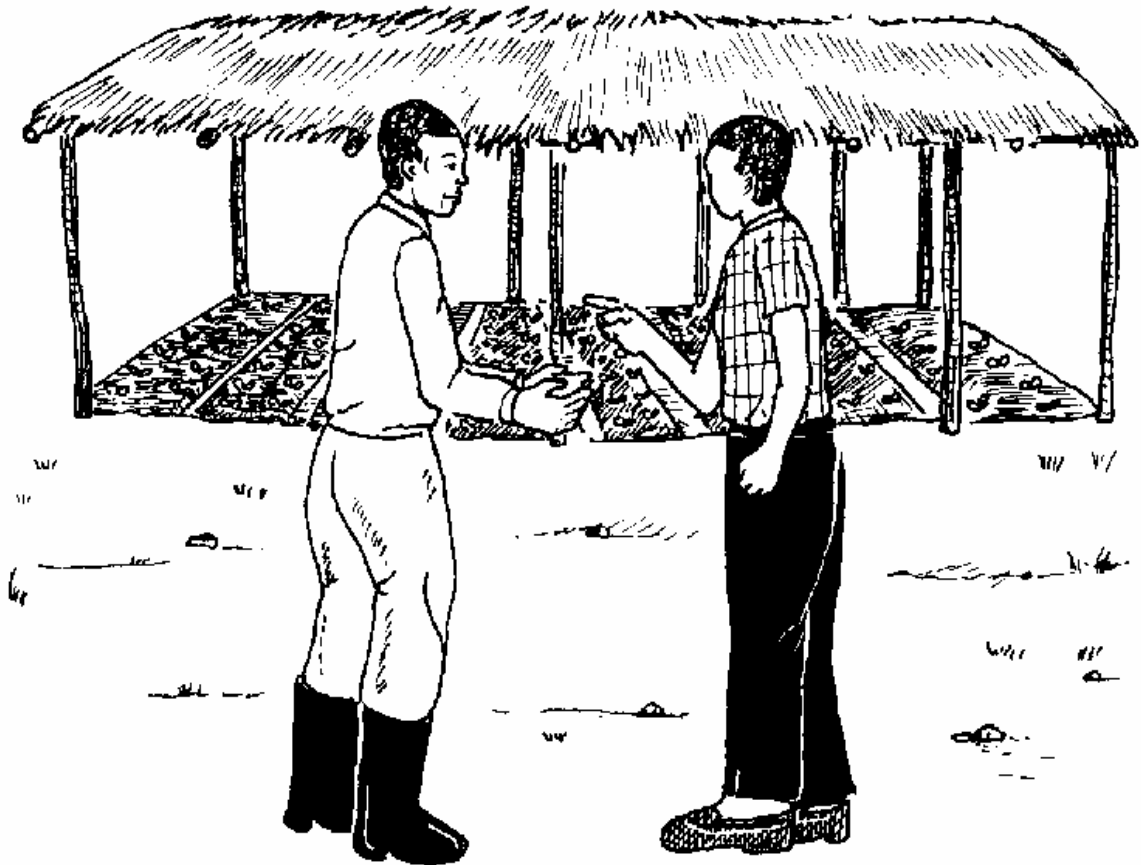


## Annúfá thañthañú



Mín mbá madiño ñonshóqigú ñgó zañzaña ñonshó kqosh.. Ñonshógú buri amenéméno-alú mín thá sqísqíaqigú sha á méré gia ñonshó kqosh thañ. Gindí-ñonsho thá sqísqía buágú ná dqoshiláne u áné daa ñonshó kqosh thañthañéqí u mbá shibilá-álú. Múñgúnuñ ná sqísqía amenéméno giilá tháále áshishiliñá yágúth are thañ gabalá álé múfa, wálla ñonshó ma fédqíla álé básqá.

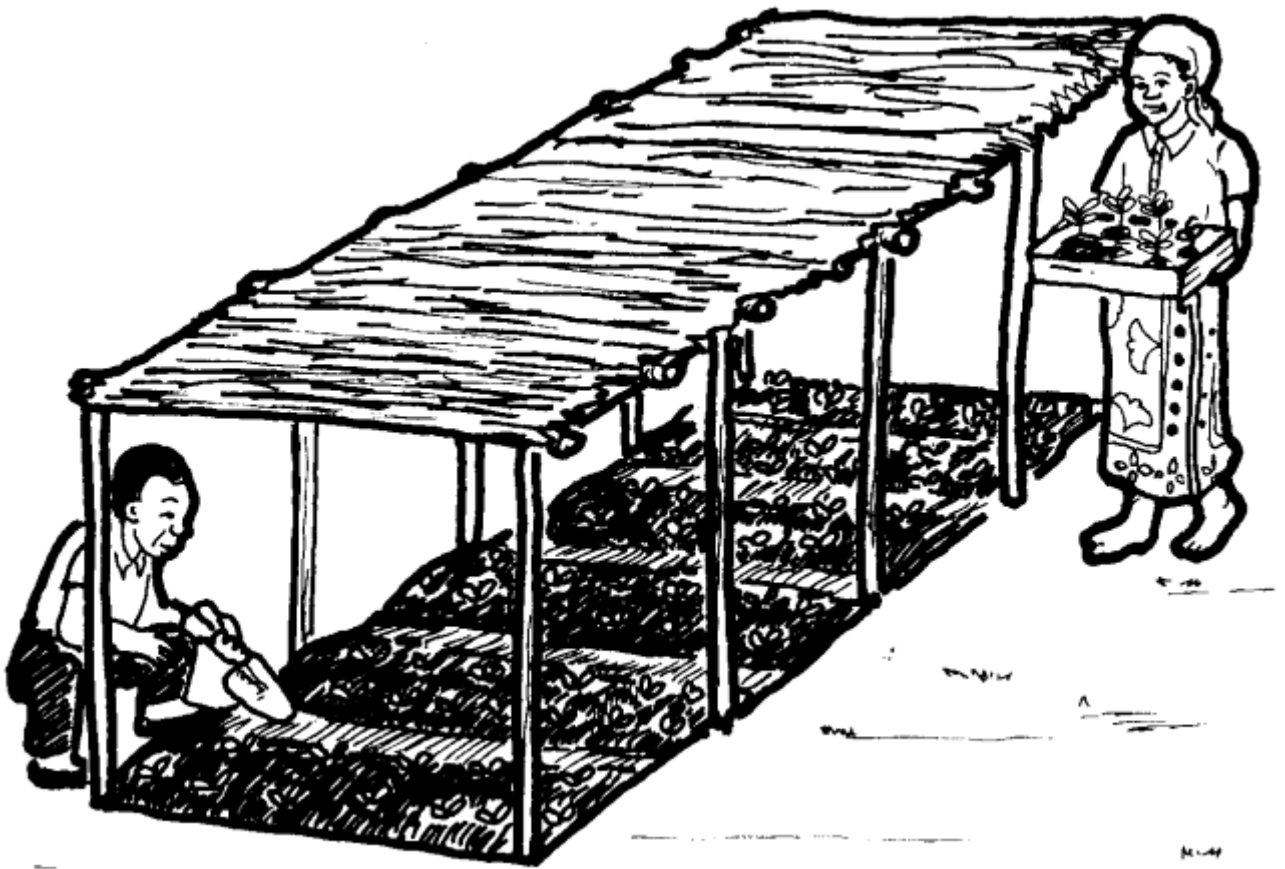
## Tháma albáál shimiñéqí



Hássa ñgó gádarí, ñgó tqírhiña annúfá sqisqiógú.

Sqisqiágú pqishí sha á máábí zía thaare. Gíñ pqishí ñgó ádá dqokqotha agúrí ruubó mbá ithigí. Ábuurá ñgúnuñ zííqígu mbá fasqi sqisqiágú u á méré pqaada maabí. Tharáqi ma ñgó álé thám ful biilóyu thá gáfáqa indu alú añá ádí fasqiño áthaasqa.

## Sqisqía rirísq na athathár



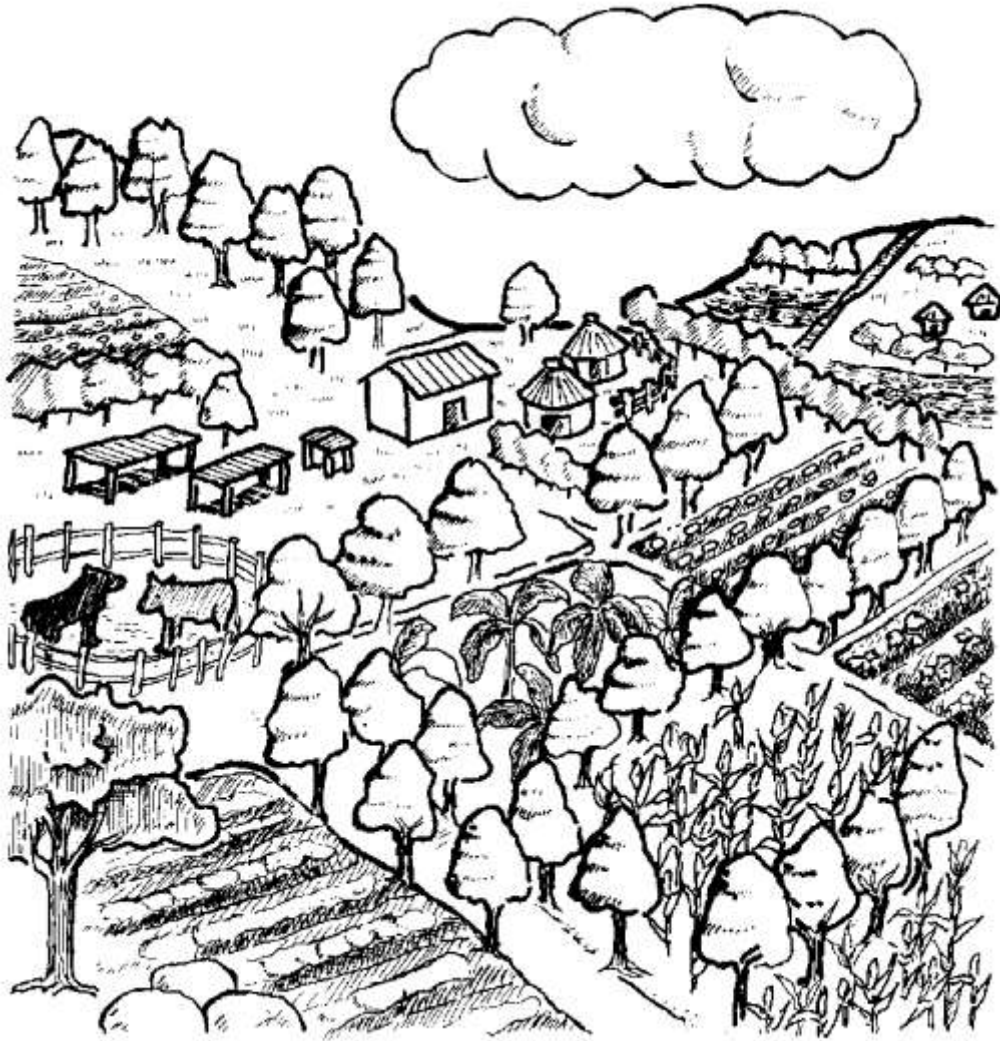
Arrakúbá arisqó álé gia thá sqákká ma álu ahatháyú u tha mbá shiliñíyú. Faasqa amúrgúsáñ tha alkísú u thá assandúkqá ma alháshábú. Baalá shugoqí mímba shohiñáné, álé áfaru gundi álé faasqa. Dqíña amúrgúsáñ-álú min gíñ bushu u afírhóshóñ. Gádar mába áné shibila-alú ná áthaasqa maabí fédqinéqí. Mbálo thíkqi ñiné fuuda.

## Púliña róthaqi



Pqahá maabí-pqálí mbá íthíguqigú álé róthuqi thá amozó. Assáqálo pqishí thá ashúkqúlá gáfo walá dqáñí. Rothutháqi thá agúrí ruubóle shainé fasqi háthú sqísqía ma hórqañ thá alhíllá ñgámayú. Rothutháqi káne shainé adí thár háthú sqísqía rirísqi sha á háthú gádarathá alúñgáma.

## Wáné fasqilá sqisqíágú



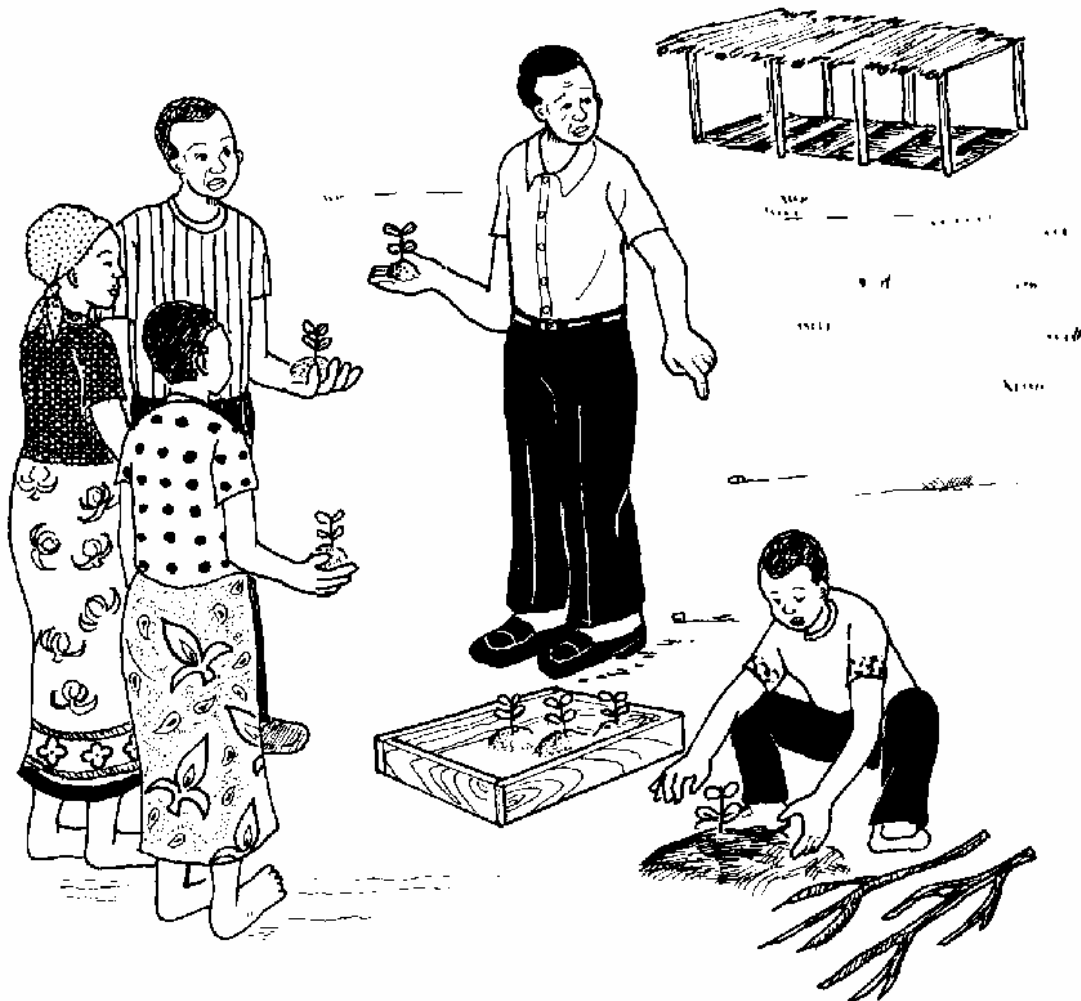
Thá alhíllayú sqakqa akqithá-álu biiló ñinéñ gídí máábí. Máré tháma álé faasqa gíñ thiñlá u wálla sqisqíágú. Sqisqíágú gádarí á máré pqúsqa thá kqurpqueñú u thá sqákqá líkqíshí gundi. Añá zíí shambálo walá pqishí ma gáfa. Faasqa sqisqíágú thá aqethó gáfaqa-álú, thá bulíndu u thá ágoñú.

## Sqisqíágú kqapqí hu musqá



Sqisqía faasqa kqapqí álé hímmaqí tháñ ma ashúkqul. Máále dqíñla-alu álé gídaga azzáman u ñgó gída sqakqa akqitháálu biiló añá fasqíño amúrgúsáñ. Sqisqíágú fédqi albáál ashan bumbaní, u ázoñ, u gíñbushu, u afírhóshóñ, u mú bakqá hárabinéne. Sqisqía buágú álé tqééna-alú káne.

# Ágaraanã maabí mãñ



Giiathá pqílá shainé amúrgusáñá ñgáma mbá thapqunéqi. Amúrgusáñá gídíño, ñgó gia shambá pqishiné maabí-pqálié mbá íthíguqigú. Sqisqíágú mbá dqoñondí mandáñ, ma faasqálá náfaqí maabí-pqálié.

